

Prvi otrok piše: „Meni se zdi prav, da Nemci tako zelo sovražijo Angleže in da je graščak Hitze krstil gnojišče za Angleže, ker Angleži tudi Nemce

gajanjih dovedlo do dogovora o celi vrsti zahtev, katerih izpolnitev naj bi enako služila blaginji države in nemškega naroda. Avstrijski Nemci se v polni meri zavedajo svoje zgodovinske, državotvorne in državovzdrževalne misije. Tudi v tej najstrahovitejši vseh vojn kažejo svoj državni čut v neomajni zvestobi in brezpogojni udanosti. Misliti pa morajo pravočasno tudi na povrnitev miru, na preosnovo države, katere neodvratljivo potrebo mora pripoznavati najžilavejši pristaš onega, kar je bilo.

Program, za katerega sta se dogovorila nemški „Nationalverband“ in krščansko-socialna zveza, je posledek kompromisa. Ima dobrote in nemajhne nedostatke kompromisa. Njegovo dobro je pred vsem v zedinjenju nemških meščanskih poslancev in njihovih volilcev v enem samem tabloru: „In necessariis unitas.“ („V potrebnih stvareh edinost.“) To je vodilna misel sporazuma. Nedostatek kompromisnega programa je uporabljanje presplošnih in različno tolmačljivih izrazov, neka preobširnost, ki mestoma postaja nejasna. Toda besede ne odločujejo, temveč dejanja.

Kdor pričakuje kaj prevratnega, bo razočaran. Zahteve ne vsebujejo nič novega in pravzaprav le samoobsebi umljive stvari za onega, ki želi naši državi polne notranje okrepitev. Nemcem v Avstriji naj se zavaruje mesto, ki jim gre po njihovem zgodovinsko-političnem, kulturnem in gospodarskem pomenu za državo in ki je morajo imeti, če se hoče državni ustroj utrditi in ustaliti in v bodočnosti obvarovati vseh onih stresov in zmed, ki so ga zadevali pred vojno. Previdna vzdržnost in premišljena obzirnost napram drugim avstrijskim narodom se gotovo ne morete odreči programu. Že dolga stoletja žive avstrijski narodi v vedno ožjih stikih. Potek njihovega gospodarskega razvoja je enak povsod tam, kjer so enaki naravni predpogoji. Nemštvo je tudi slovanskim narodom Avstrije dalo posebno označbo, ker je odločilno uplivalo na njihov razvoj. Zveza med avstrijskimi narodi ni samo zunanja, temveč popolnoma organska. Tega so se tudi odločujoči stvaritelji državnega reda popolnoma zavedali že prej, in značilno je, da se je v vojni pokazala potreba, da se državnemu organizmu v svrhu ohranitve rednega teka zagotovi potrebna enotnost. Glej utemeljevanje zadnje naredbe češkega namestnika o jezikovni rabi z oblastmi in drugih prejšnjih podobnih odlokov, zlasti na prometnem polju (železnice). Zahteve obeh zvez poslancev nemških meščanskih strank hočejo Nemcem v Avstriji zagotoviti mesto, ki ga zahtevajo državne koristi. Zahtevajo določitev nemščine za prometni (občevalni) jezik (Verkehrssprache) in zagotovitev nemškega značaja nemških dežela in delov dežela, posebno tudi Dunaja. Na jezikovne potrebe drugih narodov naj se v jezikovnomešanih deželah ozira v uradu in šoli. Nemci ne zahtevajo za-se hegemonije (nadvlade); ne mislijo na tlačenje drugih narodov Avstrije. Avstrijski Nemci zahtevajo le mesto, ki jim gre v državi, ki so jo oni v prvi vrsti ustvarili in vzdrževali, ne da bi bilo s tem zvezano kako tlačenje drugih narodov. O poljskem vprašanju, kakor tudi o jugoslovanskem vprašanju se sedaj, ko šele dozoreva odločitev in teritorialne razmere še niso ustaljene, ne more reči nič gotovega.

Tudi v vprašanju gospodarskega zblizanja med našo monarhijo in nemško državo se drže zahteve srednje poti. Da se za daljši čas more zagotoviti gospodarska zveza, kakor jo imenuje program, se morajo tudi podaljšati roki za urejevanje gospodarskih odnošajev med Avstrijo in Ogrsko. Carinska in trgovinska zveza monarhije z nemško državo je veliki končni smoter, kateremu naj bi se bližali korakoma. Hočemo prehodov, ne pa skokov. Kot posebno važno — in to odgovarja splošnemu mnenju — se povdarja, da naj bi bila trgovinska politika napram tretjim državam enaka in skupna. Povdarja se tudi potreba, da naj bi se promet na tujih trgih uredil po medsebojnem sporazumu in se tudi gospodarsko slabejšemu delu dala potrebna zagotovitev razpečavanja.

Poslanci mislijo, kar je samoobsebi umljivo, da se vrne ustavno življenje v Avstriji in se zopet prične parlamentarno delovanje, ki ga ne more pogrešati niti zakonodajna niti kontrola državne uprave, zlasti na finančnem polju. Naša država se pač res ne odlikuje s tem, da je edina med vojujočimi se državami, kjer je bil parlament popolnoma obustavljen. Da pa je ob sedaj veljavnem poslovniku redno parlamentarno delovanje izključeno in da bi se morala zopet vrniti stara razoranost in bi si prav tako zopet ne znali pomagati, je jasno. Zato je umljiva zahteva po izpremembi poslovnika. Ker ne pripadam tistim, ki so sodelovali pri sestavi in dogovoru programa, so mi točke, ki zahtevajo izpremembo ustave v potrebnih stvareh, ravno tako jasne, kot one, ki zahtevajo razširjenje avtonomije dežela. Ali in v koliki meri je to poslednje mogoče, če naj državni ustroj ostane trden in močen; ali ne bo morda nasprotno reforma državne uprave, ki se želi v programu, kakor se je zahtevalo vedno pri vseh zakonitih načrtih in njihovih utemeljevanjih, pri vseh posvetovanjih in v vsej o tej stvari obstoječi veliki literaturi, zahtevala naravnost reforme avtonomije dežela v skrbnem smislu, naj ostane zazdaj nerešeno. Pravi se, da se da ta stavek razumeti tudi takto, da je v njem mesta tudi za znano zahtevo narodnostne avtonomije. Posebnost deželskih skupin in celo kronovin je tako izrazita, da se z eno samo formulo gotovo ne more zadostiti vsem.

Program ima kljub svoji splošni in ne vedno jasni sestavi veliko vrednost, da predvsem avstrijske Nemce, potem pa tudi druge narode in prav posebej za pripravo in odločitev poklicana mesta v državi seznanja z dejstvom, da imajo avstrijski Nemci svoje zahteve in da hočejo pri tem v enaki meri varovati pravice nemškega naroda kot pravice avstrijske države same. Potrebni zaključki iz tega prihajajo sami. Načelo pravičnosti in poštenosti so Nemci imeli vedno in je izvajajo tudi napram drugim narodom, ki so združeni z njimi v trdni državni zvezi. Da pa mora napram razmeram pred vojno nastopiti temeljita izprememba, da dobi avstrijska država svojo polno moč in svoj polni ugled ter da bo mogla ustvarjati in vzdrževati blaginjo svojih državljanov, ni nikakoršnega dvoma. Možno, ki se v svojem času vrnejo iz strelskih jarkov, bodo prvi, ki bodo na podlagi svojih izkušenj zahtevali preosnovanje države, in bi bili temeljito razočarani, če bi ostalo vse kakor

je bilo. Z resno odločnostjo bodo tudi zahtevali pravico svobodnega in samostojnega delovanja moža v okviru trdnega državnega reda in po urejenih strugah se pretakajočega gospodarskega življenja. Tako govore že sedaj oni, ki se trajno ali začasno vračajo, in tako se čuje tudi iz izrazov, ki tudi drugače prihajajo s fronte v zaledje.

Politične vesti.

Avstrijski parlament. Odkar se je začela vojna in je suspendiran zakon o tiskovni svobodi, čitamo sedaj prvič v listih tudi o avstrijskem parlamentu. Govorilo se je o njem na kongresu za reformo stanovanj na Dunaju. Glasom poročila v dunajskih listih, je podpredsednik poslanske zbornice Pernerstoffer izrekel mnenj, da bo nedolgo po sklepu miru stopil v življenje z pet tisti faktor, v čigar imenu je pozdravil kongres. Bvsi pravosodni minister dr. Klein je med drugim rekel: Razmerje prebivalstva do poslanske zbornice ni enotno. Moderna država pa ne more izhajati brez korporacije, kjer jih čelvelj žuli in kako se jim da pomagati. Zato upamo, da pride parlament zopet do svojih pravic. Zmota bi bila, misliti, da je vojna odstranila vse nasprotstvo parlamenta.

Hrvaški sabor se je zbral k zasedanju v sredo dne 9. februarja.

Ogrski parlament se je 10. t. m. odgodil na nedolocen čas.

Politična krparija pri Čehih. Veliko se govori sedaj o zedinjenju strank na Češkem. Kdor ne pozna razmer, bi mislil, da so se sedaj zedinile vse češke stranke v eno samo stranko, takozvano narodno. Toda v to novo torbo so se zbrali samo mladočeška, staročeška, realistična (Masarykovci) in narodnosocialna (Klofačeva) straka. Izključeni so iz nove »narodne« stranke: katoliško-narodna, krščansko-socialna, konservativno veleposestvo in socialistična stranka. Toliko v informaciji onim, ki želijo, da se tudi na Slovenskem naj združijo in spojijo vse stranke v samo eno stranko.

Konec Masarykove stranke. Zadnji predsednik izvršilnega odbora, dr. Šámal v Pragi, je izjavil, da češka realistična stranka ne obstoji niti pravno niti faktično, ker je vsled vojske prenehala z vsakim svojim delovanjem.

Madžarski upravitelj srbskega šolstva. Za upravitelja srbskega šolstva v privojevanih krajih je imenovan šolski nadzornik v komitatu Bars-Bodrog, Janos Farago.

Vrednost našega denarja se dviga. Kurz pri plačilih v Nemčijo je določen tako, da je za sto mark plačati 143 kron, kurz pri plačilih v Švico pa tako, da je za sto frankov plačati 148 K 50 v.

»Brez nas«. »Südsl. Kerr.« poroča iz Krakova: »Nova Reforma« prinaša uvodnik »Brez nas« v katerem, da se dela za novo ureditev Avstrije po vojni in za gospodarsko združitev z Nemčijo vrše brez Poljakov. Večinoma konfiscirani člarek pravi, da se v Budimpešti neprestano vrše pogajanja avstrijskih in nemških politikov, katerih se ne udele-

sovrražijo in jih zavidajo zaradi kupčije in obrtnosti.

Drugi piše: »Prav je, da Nemci črte Angleže, ker so ti povzročili s svojim »jakom« zaradi močno razvite nemške obrtnosti svetovno vojsko.«

Tretji otrok pravi: »Jaz odobravam ravnanje Nemcev napram Angležem, ker so Angleži tudi naši sovražniki.«

Četrti učenec piše: »Meni se zdi prav, da črtijo Nemci Angleže in da je Hitze krstil gnoj za Angleže, ker ako Anglija ne bi začela vojne z Nemci, bi ti že morebiti »pretirali« Francoze iz Pariza in Ruse iz Varšave.

Peti učenec piše: »Meni je prav po volji, da Nemci sovražijo tako zelo Angleže, ker Angleži gotovo tudi Nemce zaničujejo in ker je Anglež Nemcu napovedal vojsko.«

Šesti piše: »Po mojem mnenju je prav, da sovražijo Nemci Angleže, ker je moralo mnogo nemških junakov umreti zaradi hudega sovražnika Angleža. Sicer pa to sovraštvo ne bo trajalo do konca dni — ampak le tako dolgo, da vojska mine.«

Sedmi otrok utemeljuje: »Meni se zdi prav, da Nemci tako zelo sovražijo Angleže in sicer 1. za to, ker tudi Angleži Nemce že od one dobe črte, ko so ti začeli z njimi v obrti tekmovati in 2. ker so tudi Angleži v zvezi s Srbi, ki so umorili našega prestolonaslednika.«

Osmi odobrava sovraštvo Nemcev do Angležev zato, ker so Angleži povzročili svetovno vojno, brez katere bi lahko bili in ker hočejo Angleži Nemce in nas izstradati.

Deveti zopet pravi: »Angleži so sami krivi, da jih Nemci sovražijo, zakaj pa so napovedali vojsko Nemcem. Nemci bi lahko sedaj nam Avstrijem pomagali, pa se morajo z Angležem bojevati.«

Deseti piše: »Zakaj se pa vtika Anglež v vojsko? Ko bi se Angleži ne bili vtaknili v vojni ples, bi Nemci in Avstriji že davno uničili Ruse in Francoze. Srbov in Črnogorcev pa ne jemljemo v poštev. Ta vojska bi se lahko vršila brez Angležev.«

Enajsti učenec piše: »Po mojem mnenju je popolnoma prav, da imajo Nemci gnoj za »Angleža« za to, ker je Anglija po morju blago po ceni dobivala, drugim državam pa drago prodavala.«

Dvanajsti: »Odobravam zato sovraštvo Nemcev do Angležev, ker ti ne dovolijo Nemcem dovažanja žita iz drugih, nepristranskih držav.«

Trinajsti odobrava postopanje Nemcev napram Angležem zaradi tega, ker Angleži morebiti tudi Nemce tako sovražijo in svoj gnoj za »Nemca« krstijo.

Štirinajsti učenec pravi: »Nemci so prej kupovali blago pri Angležih, sedaj ga pa sami izdelujejo. To Angležem ni prav, zato so Nemčiji napovedali vojsko, ker jo zavidajo zavoljo napredka.«

V tem smislu govori še tudi ostalih 29 otrok, ki odobravajo sovraštvo Nemcev do Angležev. Večina njih naglaša zavist Anglije radi gospodarskega in političnega napredka Nemcev.

Poglejmo si sedaj nekatere utemeljitve onih otrok, ki obsojajo ravnanje Nemcev in graščaka Hitzeja!

1. »Meni se ne zdi prav, da Nemci tako zelo sovražijo Angleže in da je graščak Hitze krstil svoje gnojišče za Angleža, ker Angleži kot narod niso krivi, da je nastala vojska.«

2. »Ni prav, da je graščak H. krstil gnojišče za »Angleža«, ker so Angleži tudi ljudje.«

3. »Po mojem mnenju ni prav, da Nemci tako močno črte Angleže in da je H. krstil prostor za gnoj na ime »Anglež«, saj Angleži gotovo svojih gnojišč nimajo za »Nemce«, kar bi ravno tako lahko stori.«

4. »Ni prav, da Nemci sovražijo Angleže, ker se moramo vsi ljudje med seboj ljubiti in si dobro želiti.«

5. »Moje mnenje je, da to ni prav, da prebivalci Nemčije sovražijo Angleže in da je graščak H. krstil gnojišče za »Angleža«, zato ne, ker ljudje niso gnojišče in ker je Bog ustvaril človeka po svoji podobi, ne pa po podobi gnojišča.«

6. »Meni se ne zdi prav, da sovražijo Nemci Angleže, kajti če bi se ljudje zmirom tako sovražili, tedaj bi ne bilo dobro na svetu.«

7. »Če se bodo Nemci in Angleži vedno tako-le močno sovražili, tedaj še ne bo tako hitro konec vojske, mi pa že vsi tako težko čakamo na mir.«

Tako in enako gojimo v šoli v jezikovnih, večsih tudi v zgodovinskih in drugih urah vojno politiko.

Razvidno je iz vseh teh odgovorov, da otroci mislijo, kar je gotovo dobro znamenje.

žuje niti eden poljskih politikov. List poziva predsedstvo »Poljskega kluba«, da naj pazi na te dogodke, da poljski narod ne bo postavljen pred gotovo dejstvo.

Enotni poljski narodni odbor. Pogajanja med predsednikom »Poljskega kluba« vitezom Bilinskim in predsednikom poljskega »Narodnega odbora« Javorskim so se uspešno končala. Dosežen je popoln sporazum v vprašanju enotne reprezentance poljskega naroda. V »Narodni odbor« vstopijo tudi socijalni demokratje, nacionalni demokratje (Vse poljaki) in izhodnogiški konservativci. Sporazum je dosežen tudi s Stapinskega skupino poljske ljudske stranke. Posebne zasluge za združenje poljskih strank sta si stekla bivši zunanji minister grof Goluchowski in pa avstrijski poslanik v Sofiji grof Tarnowski.

Dr. Glabinski podpredsednik Poljskega kluba. Iz Krakova se poroča, da bo imenovan za podpredsednika Poljskega kluba državni poslanec dr. Glabinski namesto v Švici se nahajajočega državnega poslanca grofa Aleksandra Skarbek.

Poljaki se vračajo v svojo domovino. Avstrijske oblasti so sklenile, da se sme velik del Polakov iz Rusko-Poljskega, ki se nahajajo v Avstro-Ogrski, zopet vrniti na svoje domove. Za sedaj je dobilo tozadevno dovoljenje 8000 Poljakov nastanjenih v Družovu in Krsteinu na Češkem.

Mesto Vilna dobi zopet poljsko vseučilišče. Mesto Vilna, katero so zasedle nemške čete, je izročilo nemškim oblastim spomenico s prošnjo, da se v Vilni zopet ustanovi poljsko vseučilišče. Kakor znano, je imela Vilna lastno poljsko vseučilišče od leta 1578 do leta 1833. Leta 1833 so pa Rusi odvzeli Vilni vseučilišče in je premestili v Kijev. Kakor se sliši, bo na novem vseučilišču pet fakultet. Stavbni prostori in potrebna poslopja so že pripravljeni. Novemu vseučilišču bo tudi na razpolago kot učni pripomoček velkanska knjižnica, broječa 200.000 knjig in arhiv, v katerem se nahaja čez 15 milijonov listin.

Pomiloščeni veleizdajci. »Nova Reforma« poroča, da sta bila rusofilna rusinska državna poslanca Markov in Kurilovicz, katera sta bila svojočasno obsojena na smrt, pomiloščena na dosmrtno ječo.

Obsojeni Lahoni. Sodba v procesu proti Jacopig-Novak in drugim bivšim magistratnim uradnikom v Trstu radi hudodelstva veleizdaje in pospeševanja dezertaciji svojih kolegov se glasi od 4 do 15 let težke ječe. Obtoženci so bili v zvezi z iredentovskim društvom »Trento—Trieste« v Milanu.

Bivši hrvaški minister Pejačević došel iz Francije v Bern. Prejšnji minister Havatske in Slavonije grof Teodor Pejačević, ki so ga izpustili iz francoskega ujetništva, je došel 6. t. m. v Bern in je odpotoval 7. t. m. v Avstrijo. Na Dunaj je došel grof Pejačević dne 8. jan.

Italijanski socialisti želijo Sv. Očeta za posredovalca miru. Socialistični »Avanti« piše, da bi bil papež edina sposobna oseba, ki lahko upliva na vojskujoče se države, da se začne z mirovnimi pogajanjmi. Socialisti stavijo v papeža veliko upanje.

Albanija.

Naše čete, ojačene z oboroženimi albanskimi rodovi, se bližajo Draču. Italijanski listi poročajo, da so naše predstraže že v neposredni bližini Drača. Od vseh strani se opozarja, da so pota, ki jih morajo hoditi naše čete od Medue naprej, strašna, za to tudi prodiranje ne more tako napredovati, kakor ob normalnih razmerah.

Kaj se vrši v Valoni in okrog Valone, nam je prikrito. Poročila si vsak dan nasprotujejo. Če prav se je od uradne italijanske strani zatrjevalo, da bodo Valono držali za vsako ceno, vendar le ugledni laški listi pišejo, da se Valona ne bo branila, osobito ker noče Cadorna oddati vojaštva za riskantno balkansko podjetje. Moramo se tudi tukaj tolažiti: vremena nas bodo učila. Opozarjamo pa vendar na dejstvo, da so naše čete že pred Dračem trčile na odpor, četudi majhen.

Naša mornarica pridno kroži ob albanski obali in vznemirja četverosporazumove ladje.

Drač odrezan.

Veliki so napor, katere morajo naše čete zdaj prestati v Albaniji pri prodiranju proti Draču in Valoni. Kljub temu dan za dnem sicer polagoma, ven-

dar vstrajno prodiramo. Med velikimi težavami so naše čete prekoračile reko Išmij in so kmalu na to nadaljevale prodiranje proti jugu. Dne 8. febr. so avstrijske čete zavzele kraj Prezo, ki leži nekako v sredi pota med Dračem in Krujo. Od Preze je še do Drača samo 20 km. Izhodno od te naše skupine je drug naš oddelek zasedel kraj Valjaš, ki leži 8 km severozahodno od Tirane. Tukaj je prišlo do kratkega boja, a sovražnik je bil kmalu vržen nazaj. Obe naši skupini stojita tesno ob cesti Drač—Tirana, katera je za sovražnika zaprta. Dosegli smo torej, da je Drač proti severozahodu popolnoma odrezan. Cesta Drač—Tirana bo pa tudi našim četam omogočila bolj naglo prodiranje proti jugu. Sovražniku ne preostaja sedaj drugega, nego da se umakne proti Valoni. Za svoje umikanje ima na razpolago edino ozki pas ob morju.

B rba za Drač.

Iz dosedanjih dogodkov pred Dračem se domneva, da bodo Italijani skušali Drač braniti napram avstrijskim četam. Zrakoplovci namreč poročajo, da je pri Draču nakopičenih mnogo italijanskih, srbskih, črnogorskih in Esad-paševih čet. Mnenje, da se nam bodo Italijani pri Draču postavili po robu, se potrjuje tudi iz tega, da so skušali sovražni oddelki pri kraju Valjaš kljubovati našemu prodiranju. Skoro gotovo bodo sovražne čete na višinah Bazar Ljak pred Dračem, ki so visoke do 447 metrov in se raztezajo med Tirano in Dračem pripravili avstrijskim četam resen odpor.

Praske pred Dračem.

Srbski begunci, ki so prispeli v Brindizi, pripovedujejo, da se v neposredni bližini Drača vrše boji med avstrijskimi prednjimi stražami in srbskimi četami. Število ubeglih srbskih vojakov znaša baje 60.000 mož.

En dan hoda od Drača.

Naše čete stojijo sedaj na črti, ki je približno dan hoda oddaljena od Drača in Tirane. Ker so pota od Lješa do Drača v grozno slabem stanju in so Srbi, Črnogorci in Italijani v tem ozemlju vse blago vzeli seboj, je dovoz živil in vojnega gradiva za naše prednje čete izredno težaven.

Kako stojimo v Albaniji?

Naša in bolgarska fronta v Albaniji je sedaj sledeča: Avstrijske Kövessove čete stojijo na črti: izliv reke Išmij—Preza, severno od Tirane—gornji tok reke Mati—Debar. Mesto Debar in okolico imajo zasedene bolgarske čete. Položaj postojank bolgarske armade, ki prodira na črti Debar—Struga—Ohrida—Bitolj v južno-izhodni del Albanije, to je proti Elbasanu in Beratu, ni popolnoma jasn. Že večkrat se je poročalo, da so Bolgari zasedli srednjealbanski mesti Elbasan in Berat, a te vesti še niso dozdale uradno potrjene.

Lahi v Albaniji.

„Agenzia Stefani“ objavlja sledečo uradno obvestilo: Italijani niso vzeli niti enega vojaka iz zasedenih albanskih točk. Poročilo o popustu Valone je zato bajka.

Essad-paša želi na Krk.

Essad-paša je povprašal pri srbski vladi, ali se tudi on sme s svojo armado zateči na otok Krk, ako bi se moral umakniti iz Albanije. Srbska vlada še ni odgovorila. Essadovo vprašanje ne izpričuje veliko samozavesti.

Pred Solunom.

Bolgarski vojni minister Najdenov je izjavil, da Francozi in Angleži ne bodo utekli svoji usodi, naj se še tako skrbno pripravljajo na spopad. Kmalu bodo spoznali, da njihovo podvzetje ne more uspeti. Njihovi dosednji cilji niso doseženi. Srbija ni rešena in zveza s Turčijo ni onemogočena.

Z vojaškega stališča ne pomenja napad na Solun od zavezniške strani nobene težke naloge. Ne dvomimo, da bomo to nalogo kmalu in z uspehom rešili.

Te Najdenove besede so edin važnejši pojav zadnjih dni glede Soluna. Ako besede niso za to, da se zakrivajo misli, potem bi bilo pričakovati pred Solunom skorajšnjega spopada. Toda kar namah še spopada tudi ne bo, kajti bolgarski car, ministrski predsednik in generalisimus so, kakor znano, izven dežele, in ob tem času se gotovo ne začne ofenziva.

Priprave ob grško-bolgarski meji.

Havasova agentura poroča iz Aten: Kakor se poroča iz Aten, se potrjuje, da se vrši ob grško-bolgarski meji veliko delovanje in živahno gibanje. Grške oblasti so ustavile potovalni promet.

Grški in rumunski konzul odpoklicana iz Bitolja.

Iz Sofije se dne 8. febr. poroča: Z ozirom na vojaški položaj, ki je nastal vsled najnovejših dogodkov, sta grška in rumunska vlada sporazumno z bolgarsko vojaško oblastjo smatrala za primerno, odpoklicati svoja konzula iz Bitolja.

Važna pogajanja med Grško in Bolgarijo.

»Frankfurter Zeitung« javlja, da se med grško in bolgarsko vlado vrše važna pogajanja. Grška je dobila obljubo, da se ji bo izpolnilo njene zahteve v južni Albaniji.

Italijansko bojišče.

Höfer razglasa dan za dnevom: Nobenih posebnih dogodkov.

Italija ima sedaj druge skrbi. Radikalne stranke so nezadovoljne s Salandro, ker dela Angliji težave, ker še Nemčiji ni napovedana vojska in ker še Cadorna nima pokazati niti ene zmage. Stranke bi rade, da nastopi novo ministrstvo. Za nas bi bila taka sprememba brez pomena, kajti vojska se bo nadaljevala. Giolitti pa še gotovo sedaj ne pride, da bi popravljal, kar je Salandra zagrešil.

Potem ima Italija Briandov obisk. Tukaj je izključeno, da bi ne šlo vse gladko, kajti gotovo je že bilo glede posvetovanj vse vnaprej določeno, sicer bi Briand ne šel v Rim. Ob tej priliki izvemo, da si Francija in Italija že sedaj druga drugi pomagata: Italija daje Franciji tovarne avtomobile, Francija pa Italiji strelivo...

Tretja italijanska skrb je Valona. O njej glej, kar govorimo pri Albaniji.

Italijani o delovanju naše vojne mornarice.

Iz Rima se dne 10. febr. uradno poroča:

Avstrijsko vojno brodogradništvo je v zadnjem času v spodnji Adriji pomnožilo svoje brezuspešne napade na italijanske vojne ladje.

Dne 6. t. m. je zasledoval italijanski torpedni rušilec v spremstvu ene zavezniške križarke avstrijski zrakoplov in avstrijsko torpedovko notri do utrdb Kotora, ki so začele nato živahno streljati. — Istega dne je zasledovala in obstreljevala zavezniška križarka štiri avstrijske torpedovke in je skušala nato napasti pred Dračem avstrijski podmorski čoln.

Dne 8. t. m. je napadel avstrijski podmorski čoln pri rtu Lagni dva italijanska torpedna čolna, popoldne istega dne je istotako napadel avstrijski podmorski čoln francosko torpedovko, ki je križarila ob albanski obali.

Francozi se bojijo, da bi Avstrijci predrli soško fronto.

Francoski general Ferraux poziva v listu „L'Oeuvre“ Francoze, naj ne napadajo Italije radi njene zadržanja glede Balkana, ker se Cadorna ravna po naročilih četverosporazuma, da z vso silo drži in brani soško fronto. Francija se namreč boji, da bi Avstrijci predrli soško fronto in bi vsled tega Italijani morali izprazniti ravnino reke Po. Tako bi Avstrijem bila pot na Savojsko odprta. To pa bi bila velika nesreča za Francijo, kajti potem bi morala Francija zasesti svoje južne meje in alpski lovič bi se morali odpoklicati z Vogezov. Radi tega priporoča general Ferraux, naj Francozi Cadornovo trmoglavost hvalijo, a ne grajajo.

Kako se Italijani izogibajo vojaški službi.

V mestu Castellamare v Italiji so oblasti v tamniški tovarni za strelivo odkrile velike nerednosti. Kot delavci so bili v tej tovarni zaposleni skoraj izključno sami trgovci, dijaki in sinovi premožnejših družin. Delavci v tej tovarni so namreč oproščeni vojaške službe. Kdor je hotel dobiti dela, je moral pri vstopu plačati 2000 frankov. Člani tovarniškega ravateljstva so na ta način mahoma obogateli.

67 italijanskih generalov odpuščenih.

Iz Lugana se dne 8. febr. poroča, da so bili v zadnjih dneh upokojeni štirje italijanski generali. — Število od pričetka vojske do sedaj zaradi nezmožnosti upokojenih, oziroma odpuščenih italijanskih generalov znaša 67.

Rusko bojišče.

Meja proti Rumuniji je zopet zaprta, kot pred zadnjo rusko ofenzivo ob Božiču. Poročila govorijo o velikem številu v Besarabiji zbranih čet. Tudi vojni minister Polivanov se hvali, da ima poldrugi milijon rekrutov in neznansko množino topov in streliva na razpolago. Verjamemo, toda naše postojanke so mojstrsko utrjene in naši vojaki vajeni, da tudi najljutjše napade zmagovito odbijejo.

Boji pri Tarnopolu.

Severozahodno od Tarnopola v izhodni Galiciji so se dne 7. in 8. febr. vršile večje praske. Rusi so po noči dne 7. febr. ponovno napadli eno naših naprej pomaknjenih infanterijskih oporišč. Za nekaj časa se jim je posrečilo udreti v naše postojanke, iz katerih pa so bili po kratkem času zopet vrženi nazaj. Tudi dne 8. februarja so se boji prednjih čet ponovili.

Ob besarabski meji.

Neki švicarski poročevalec piše, da Rusi na besarabski fronti nimajo niti najmanjšega upanja, da bi kaj dosegli. Rusi so spravili sicer tja z največjo težavo težko artilerijo, pokazalo pa se je že, da ruska artilerija avstrijski ni kos. Ruska artilerija naskakuje ob pehotnih oddelkih ni dovolj podpirala, v sled česar je ruska pehota izkrevavela. Še vedno leže pred avstrijskimi žičnimi ovirami številni mrtvi, od katerih jih prav mnogo že pet tednov ni bilo mogoče pokopati. V splošnem bojni odmor ob besarabski fronti še traja, samo ponekod so stopile strojne puške v borbo. Ruske poskuse, približati se našim avstrijskim postojankam severno od Pruta, so avstro-ogrski čete z ognjem pušk odbile. Avstro-ogrski artilerija ruski artileriji s svojim živahnim delovanjem ne da oddiha ter preprečuje na ta način večje borbe na ruski fronti.

Rusiji ne primanjkuje več municije.

Ruski vojni minister Polivanov se je izrazil napram zastopniku pariškega lista „Journal“ sledeče: Že koncem leta 1914 je začelo Rusiji primanjkovati municije. V mesecih maju in juniju 1915 je pa doseglo primanjkovanje municije, ki je bilo za Rusijo tako usodopolno, svoj vrhunec. Zaradi pomanjkanja municije je bila ruska armada prisiljena, da se je morala umikati, dočim bi bila njena hrabrost in način njenega bojevanja zaslužila znago. Sedaj, tako je zatrjeval Polivanov, je pomanjkanje municije v ruski armadi odpravljeno in se nahaja samo še v spominu. Ruske baterije, s katerimi sovražnik ni več računal, mu postajajo zopet občutne. Da se je moglo vse to doseči, je trebalo velikanskih naporov in strogih odredb. Skoro vsega se je moralo nanovo nabaviti, Rusija je dobila iz inozemstva velike zaloge municije.

Razpoloženje ruskih čet je izborno. Število vojaških novincev je Rusija podvojila, tako, da ima sedaj na razpolago poldrugi milijon rekrutov. S to velikansko množino ji je omogočeno izpopolniti nastale vrzeli, ne da bi ji trebalo se posluževati nezadostno izvežbanih čet. Čimdalje traja vojna, tembolj naraščajo moči Rusije in njenih zaveznikov.

Nemčija izgubila nasebino Kamerun

Nemčija je imela izmed svojih prejšnjih številnih afrikanških nasebin do zadnjega še edino pokrajino Kamerun v južnozahodni Afriki (ob Ginejskem zalivu) v svoji posesti. Toda angleška armada je pred kratkim vdrla tudi v nemški Kamerun in je nameravala nemško posadko in oborožene domače vojake zajeti. Dne 5. febr. se je Nemcem posrečilo, da so ušli iz nastavljenega jim zanjke. Po večdnevnem begu je nemška armada srečno ušla angleškim zasledovalcem v smeri proti jugu na Špansko Ginejo. — Španska vlada je dala Nemcem razorožiti in jih je internirala. Nemci so se poldrugo leto borili z veliko angleško premočjo; končno pa so se morali udati sil in prepustiti Kamerun Angležem. Nemško uradno poročilo, ki to vest potrjuje, pravi, da so se skoraj vsi v Kamerunu stanujoči Nemci rešili.

Bolgarski vladar v glavnih stanih zavezništva

Kralj Ferdinand je odpotoval dne 7. februarja zvečer iz Sofije, da obišče nemškega cesarja v nemškem glavnem stanu. Spremljajo ga ministrski pred-

sednik Radoslavov, generalisimus Žekov in malo vojaško spremstvo. Na to obišče maršala nadvojvodo Friderika v avstrijskem glavnem stanu. Radoslavov in Žekov se vrne na to v Bolgarijo, kralj Ferdinand pa odpotuje na to še v Koburg. V kraljevi odsotnosti bo vodil vlado ministrski svet.

Briand v Rimu

Francoski ministrski predsednik Briand in njegov zunanji minister Bourgeois sta se v sredo, dne 9. t. m. odpeljala v Italijo. To je gotovo, da ne zaradi tega, da bi Italija še bolj hodila lastna pota — ampak ravno nasprotno.

Iz Švice se poroča, česar pa ni treba za vsako ceno verjeti, da se je Cadorna te dni, ko pride Briand v Rim, povrnil na fronto.

Lusitania zadeva.

Še pred par dnevi tako preteča „Lusitania“ zadeva med Nemčijo in Ameriko je toliko kakor poravnana. Našla se je oblika za izjavo, ki dopada obem stranem. Poravnava se samo tam ne najde, kjer se noče.

Proti oboroženim trgovskim ladjam.

Avstrijska in nemška vlada ste dne 10. februarja poslali nevtralnimi vladam spomenico, v kateri opozarjate na dejstvo, da je Anglija dala oborožiti svoje trgovske parnike in jim dala tajno navodilo, naj napadejo podmorske čolne, ako jih ti ustavijo. Angleškemu vzgledu ste sledili tudi Italija in Francija. Vojni mornarici, avstrijska kakor nemška, sta za to dobili povelje, da morajo vojne ladje proti trgovskim ladjam, ki so oborožene in plujejo pod tujo zastavo, postopati takó, kot s sovražnimi vojnimi ladjami. Avstrijska vlada je naročila svoji mornarici, da začne to povelje izvrševati šele dne 29. febr. 1916, da se morejo tako vse trgovske ladje nevtralnih držav o tem obvestiti.

Rumunija.

Pariški list „Petit Parisien“ poroča: Rumunski listi opisujejo položaj kot zelo resen. Vodilni rumunski list piše, da se bo bodočnost Rumunije v prihodnjih dneh odločila.

Kaj pomenijo te temne besede? Navadno se pojavljajo take preroške besede, kadar je treba naznani ali kako novo rusko ofenzivo ali četverospornu-movo diplomatsko akcijo v Bukarešti. Toda do zdaj se še nikdar ni pripetilo, da bi se bodočnost Rumunije odločila. Nervoznosti torej ni treba.

Novi upoklici v Rumuniji.

Listu „Az Est“ se poroča iz Bukarešte: Rumunija je vpoklicala pod orožje od letnikov 1889, 1890 in 1891 tisto moštvo, ki se je sicer zglasilo, ki pa do sedaj ni bilo vpoklicano, od letnikov 1889 in 1890 moštvo, ki je bilo spoznano za nesposobno in ki se še dosedaj ni zglasilo ali se pa ni moglo zgledati, in končno od letnikov 1889 do 1894 tisto moštvo, ki še ni opravljalo vojaške službe, ali jo je pa opravljalo manj kakor dva meseca.

Raznoterosti.

Preganjeni duhovniki. Dziennik Poznanski poroča: a nekem vojnem je bilo v Izhodni Prusiji aretiranih več poljskih duhovnikov, a bili so že v nakrajšem času izpuščen iz zaporov, ker se je izkazala njihova popolna neložnost. Pristojni sod je vprašal za vzroke, iz katerih so bili dotični duhovniki aretirani in je zdaj dobil od zapovedujočih generalov II. XVII. in X. kora odgovor, da preiskava proti dotičnim duhovnikom ni imela prav nikakega uspeha. Dotični generali so duhovnikom izrekli svoje obžalovanje, da so bili aretirani in izrečno izjavili, da so se aretacije zgodile na podlagi brezvestnih denuncijacij. Obejem so podrejena poveljstva dobila ukaz, po topati proti takim denuncijantom z največjo strogostjo. Vsa čast škofu, ki se je potegnil za svoje duhovnike, pa tudi vsa čast tistim nemškim poveljujočim generalom, ki so ne-

dolžno preganjanim duhovnikom izrekli svoje obžalovanje.

Sv. Oče dobi letošnjo Nobelovo mirovno nagrado. Predsednik budimpeštanske akademije znanosti tajni svetnik Berceviczy je predlagal komiteju za Nobelovo nagrado, da se naj letos podeli papežu Benediktu XV. Nobelovo mirovno nagrado.

101. obletnica rojstva Josipa Jurja Strossmayerja. Dne 4. t. m. je minolo 101. leto, odkar je zagledal luč sveta nesmrtni vladika in narodni mecen Josip Juraj Strossmayer. Slava njegovemu spominu, ki bo živel med slovensko-hrvaškimi narodom do konca vseh koncev.

Pogreb župnika Alojzija Krefta se je vršil dne 9. t. m. Cerkveno sv. opravilo in sprevod je opravil preč. g. šmarni dekan Fr. Bohanec, v slovo mu je v cerkvi govoril prof. Jan. Krst. Vreže, ki je podal sliko o življenju blagega in plemenitega gospoda. Mnogostevilno ljudstvo, ki je prihtelo od vseh strani k pogrebu, je glasno žalovalo. Zadnjo pot je posodilo rajnkemu 24 duhovnih sobratov. Pevski zbor je prednašal nagrobne pesmi. Večni pokoj blagemu možu!

Angleški pastori divjajo. Angleški protestantski pastor Bernard Vanghan je govoril v Londonu govor, v katerem je rekel: Nadaljujte in pobijajte Nemce! Tudi avstrijski protestantski listi (glej Marb. Zeitung) se zgražajo nad to podivjanostjo in jo obsojajo.

Osebnosti. Mariborski okrajni glavar se poda prihodnji teden v Meran, da si okrepi zdravje po zadnji bolezni. V tem času bo ga nadomestoval c. kr. okrajni komisar g. dr. Emil Krammer.

Osebnosti. C. kr. profesor na gimnaziji v Mariboru, Fran Jerovšek, je dobil naslov šolskega svetnika.

Vojna odlikovanja državnih uradnikov. Komturni križec Franc Josip vega reda je prejel dvorni svetnik Anton pl. Underrain v Gradcu. Z železnim križcem 3. razreda so odlikovani namestniški svetnik in vodja okrajnega glavarstva v Radgoni Henrik grof Stürgkh in bivša nadkomisarja celjskega okrajnega glavarstva, namestniški svetnik Henrik baron Eisebeck ter namestniški svetnik Alojzij pl. Kriehuber. Za okrajne glavarje sta imenovana vodja slovenjgraškega okrajnega glavarstva, namestniški tajnik baron dr. Štefan Neugebauer ter vodja ptujskega okrajnega glavarstva, namestniški tajnik dr. Evgen pl. Netoliczka. Z zlatim zaslužnim križcem s krono so odlikovani: Dr. Josip Fasching, okrajni komisar v Celju, okrajni komisar v Mariboru, dr. Emil Kramer ter vodja breziškega okrajnega glavarstva, okrajni komisar dr. Viktor N. uwirth, nadalje vodja uprave barak v Vagni pri Lipnici, okrajni komisar dr. Luka Wolte, višji davčni upravitelj Rafael Dolinšek in višji štabni živinozdravnik v Kranju, Anton Korošec. Z zlatim zaslužnim križcem sta odlikovana namestniški koncipist dr. Marko Ipa-vic, sedaj v Vagni pri Lipnici in finančni koncipist dr. K. Vouk. Vitezki križec Franc Josipovega reda je prejel deželno sodni svetnik v Celju dr. Anton Rojic, profesorji Franc Jeraj, Ljudovik Lederhas in Alojzij Vrbnik v Ljubljani. Za višjesodna svetnika sta imenovana dr. Josip Kronvogel, okrajni sodnik pri Sv. L. nartu v Slo. goricah in okrajni sodnik v Brezicah, dr. Josip Sitter. Vodja zemljske knjige v Mariboru, Andrej Frangež, je dobil naslov ravnatelja zemljske knjige. Naslov šolskega svetnika je prejel profesor na mariborski državni gimnaziji, Karol Zahlbruckner. Z redom železne krone 3. razreda je odlikovan podravnatelj poštnega in brzo-jaškega ravnateljstva v Gradcu, Herman Freyberger.

Imenovanje sodnikov neizvedencev. Za celjsko kot trgovsko sodišče so imenovani za sodnike-neizvedence sledeči: trgovci Jožef Jarmer, Luka Putan, Karol Tejer in Ivan Rizner, vsi iz Celja.

Iz finančne službe. Računski pristav stajarskega finančnega ravnateljstva Leopold Erjavec je pomaknjen v 10. činovni razred.

Semestralni sklep. Na tukajšnjih srednjih šolah je v soboto dne 12. t. m. semestralni sklep. Drugi semester se začne v sredo dne 16. febr.

Umrli v Pragi urelnik „Narodnich Listu“, Jaromír Hrubý, v 65. letu svoje starosti. Hrubý je preživel mnogo let na Ruskem ter je bil na Češkem znan kot prevajatelj Tolstega in Dostojevskega. Nadalje je umrl v Pragi češki pisatelj Alojzij Tuček, v starosti 40. let. Poleg lastnih romanov, ki so postali jako popularni, je izdal Tuček številne prevode iz francoščine in nemščine. Zoana je bila tudi njegova zbirka starih umetnin.

Prepovedan članek. Znani nemški pisatelj Hermann Bahr je napisal v januarskem sešitku berlinske »Die neue Rundschau« jako simpatičen članek o Čehih. Kakor javljajo češki listi, je bila dotična številka sedaj naknadno prepovedana.

Novo nemško narodno himno komponira po naročilu nemškega cesarja komponist Rihard Strauss. Dosedanji dve nemški narodni himni se pojeta kakor znano po tujih melodijah in sicer »Deutschland über alles« po napetu avstrijske cesarske pesmi, »Heil dir im Siegerkranz« pa po napetu angleške himne »Good save the king«.

Nekaj o „Slov. Gospodarju“. Včerajšnja številka tega lista se je tiskala v 27.000 izvodih.

Draginjske doklade državnim uslužbencem. Vsled draginje, katero je povzročila sedanja vojska, je država dovolila svojim uslužbencem za leto 1916 takozvane draginjske doklade, ki se izplačujejo v naprej in sicer vsakega prvega v mesecu. Državna uprava je razdelila draginjske doklade v tri razrede. V prvi razred je uvrstila vse one državne uslužbenke, ki so samskega stanu ali pa vdovci brez otrok. Za ta razred je določena najnižja draginjska doklada. Tako n. pr. bo dobival državni uslužbenec-samec, ki nima skrbeti za nobeno drugo osebo in kojega letna plača znaša 1600—2200 kron, na leto 180 kron draginjske doklade. Umevno, da so draginjske doklade tem večje, čim v višjem činovnem razredu se nahaja dotični državni uslužbenec. V drugi draginjski razred so uvrščeni državni uslužbenci, ki so oženjeni, toda so brez otrok, ali oženjeni ali udoveli, ki imajo po postavi skrbeti za enega ali dva otroke. V tretji razred so pa uvrščeni državni uslužbenci, ki so oženjeni, ali vdovci, ki imajo več kakor dva nepreskrbljena otroke. Slično kakor za državne uradnike, so tudi določene draginjske doklade, za uradne sluge, za državne praktikante, suplente na učnih zavodih, za avskultante ter konečno za pisarniške officijante in aspirante obojega spola. Državni uslužbenci samskega stanu ali vdovci brez otrok, ki opravljajo vojaško službo in ki še sicer dobivajo svojo plačo kot državni uslužbenci v nezmanjšani meri, nimajo nobene pravice do draginjskih doklad.

Najvišje priznanje je bilo izrečeno črnovojniškemu stotniku g. Rudolfu Majstru v Mariboru.

Po smrti odlikovan. Enoletni prostovoljec, četovodja mariborskega demobranskega polka, Maks Horvat, sin župana na Črni gori pri Ptaju, je bil po svoji smrti odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda.

Imenovanje za črnovojniške kadete. Za črnovojniške kadete 47. pešpolka so imenovani: Hubert Korošec, Franc Stričič, Albert Kluk, Franc Rajšp, Jozef Fischer in Leopold Kihar.

Oddaja vojaških oprostilnih listov. Kakor znano, je prejel ob prčetku mobilizacije in tudi pozneje vsak, ki je bil iz tega ali onega vzroka oproščen od vojaške službe, takozvani vojaški oprostilni list. Ker so se dogajale s temi vojaškimi oprostilnimi listi zlorabe in sleparstva, je vojaška uprava odredila, da morajo oddati vse osebe voje vojaške oprostilne liste, katere so svoj čas prejele iz tega ali onega vzroka, pristojnim črnovojniškim poveljstvom, kjer se bodo shranjevale. Oddaja vojaških oprostilnih listov pa ne pomenja, da so postali vsled tega za dotičnika neveljavni.

Odvetniki-vojaki. Med štajerskimi odvtniki, ki so bili poklicani v vojno službo se nahaja tudi dr. Matej Osnjak iz Gradca, bivši lavantinski kaplan.

Pozdrav od Adrije. Ob sinji Adriji na straži, pošljajo slovenski fantje vsem čitateljem »Sov. Gospodarja« in »Straže« najprisernejše pozdrave! Anton Cretnik, sanitetni podčastnik iz Frankolovega; Iv. Renko, Franc Mitas, Valentin Slapnik in Andrej Mucic, topničarji.

Francoski učitelji v vojni. Izmed francoskih učiteljev jih je bilo mobiliziranih okroglo 30.000. 2000 jih je padlo, 6000 jih je ranjenih in kakih 6000 vjetih.

Višje cene za konje. Dne 11. februarja je v državnem zakoniku izšla cesarska naredba, ki spremeni nekatera določila pri klasifikaciji konj in tozadevna navodila za časa mobilizacijskih razmer. Dosedaj je veljalo določilo, da se klasifikacijskim komisijam ni treba ozirati na morebitne višje cene konj, ki so nastale za časa vojke. Nova cesarska odredba pa določa, da se morajo konji plačevati po sedanjih ceni in vrednosti, ker so sedaj razmere take, da je višja cena konj vsako ko opravičena.

Zasega jajc v mariborskem okraju. Kakor izvem, se namerava zasega jajc v mariborskem

okraju v kratkem preklicati, ker je mesto Maribor z jajci sedaj dovolj preskrbljeno in dovoljuje, da se smejo ista izvažati na Dunaj itd.

Oddaja kovinskega orodja. Gostilničarji, peki, slaščičarji in drugi enaki obrtniki lahko v mestih Celje, Nemški Lonč, Lipnica, Ljubno, Gradec, Maribor, Slov. Bistrica in Ptuj oddajo zaseženo kovinasto orodje in predmete do 25. februarja prosto prodajo tamošnjim nakupovalnicam za kovinsko centralo. Izven teh krajev stanujoči obrtniki pa smejo še tudi po tem roku omenjene predmete prosto prodati tem nakupovalnicam. Tudi zasebniki se lahko oddajo centrali ali nakupovalnicam svoje kovinske predmete.

Usnje zaseženo. Pred kratkim je izšla ministrska odredba, po kateri se vse vrste usnja zasežejo. Po novi ministrski naredbi se imajo vrste usnja, ki se do sedaj niso naznanjevale, prvič naznaniti dne 22. svečana, potem pa vsak torek po stanju prejšnjega tretjega dne to je od sobote. Prejšnja dolžnost naznanila za usnje, kože, kožice in strojila je spremenjena le v toliko, da istega ni več pošiljati na trgovskostatišnični oddelek v trgovskem ministrstvu, marveč, kakor tudi za vrste usnja, ki pripadajo pod dolžnost naznanila po novi naredbi, na priglasilni urad usnja v c. in kr. vojnem ministrstvu (Ledermedestelle im k. u. k. Kriegsministerium Wien, III. Vordere Zollamtsstrasse 3). Natančneje, posebno glede dolžnosti naznanila vrst usnja po novi naredbi, je razvidno v državnem zakoniku z dne 6. t. m., kos XVI. Obvezni so naznanjati zaloge usnja samo tovarnarji in trgovci z usnjem.

Zasebni brzojavni promet z Dalmacijo. Odslej naprej je dovoljeno pošiljati zasebne brzojavke v Dalmacijo na vojaška in orožniška poveljstva ter na državne oblasti in sicer zasebne brzojavke, ki so v javnem in splošnem interesu, v zadevi aprovizacije ter nujne in neodložljive zasebne brzojavke s popolnoma nedvomljivo vsebino. Tozadevne v Dalmacijo naslovljene zasebne brzojavke morajo biti poprej dovoljene in potrjene ali od namestništva, ali okrajnega glavarstva, ali pa od pristojne vojaške ali orožniške oblasti, ker jih sicer brzojavni uradi ne odpošljejo.

Za potovanje v Bolgarijo, Srbijo in Turčijo. Armadno vrhovno poveljstvo je določilo, da morajo imeti osebe, ki hočejo potovati v Srbijo, Bolgarijo ali Turčijo tozadevno potno dovoljenje, ki se dobi pri vojaških carinskih revizijskih uradih na Dunaju, v Solnogradu, v Dečinu, v Oderbergu, v Požunu, v Budimpešti ali v Belgradu. Tozadevna potna dovoljenja, opremljena s sliko dotičnika, izdajajo politične okrajne oblasti, toda potrjena morajo biti od enega omenjenih vojaških carinskih revizijskih uradov, ker so sicer neveljavna.

Pošiljanje poštnih zavojev na Ogrsko zopet neomejeno. Trgovinsko ministrstvo razglasa, da je zopet dovoljeno pošiljati zasebne poštnje zavoje na Ogrsko v neomejenem obsegu.

Zasebni poštni zavoji vojakom na bojišče. Z odredbo trgovinskega ministrstva z dne 5. februarja je promet z zasebnimi poštnimi zavoji ustavljen za sledeče vojne pošte: št. 9, 16, 34, 45, 46, 49, 95, 99, 103, 140, 451, 168, 170, 187, 190, 210, 211, 227, 228, 229, 230, 233, 234, 260, 261, 264, 265, 300, 307, 315, 316, 317, 319, 331, 336, 337, 338 in 339.

Za vojne ujetnike v Sibiriji. Oskrbovalni urad Rudečega križa za vojne ujetnike razglasa: Pomozno društvo za avstrijske in nemške ujetnike v Sibiriji s sedežem v kitajskem mestu Tientsin dovoljuje, oziroma izplačuje avstrijskim in nemškim vojnim ujetnikom, ki se nahajajo v Sibiriji, posojila v znesku do 150 kron. Omenjeno društvo obvešča iz Tientsina svoje vojne ujetnik, nahajajočega se v Sibiriji, o tem, da mu je izplačalo zaželeno posojilo. Imenovano pomozno društvo je zaprosilo potom »Rudečega križa«, da naj svojci vojne ujetnika, kateremu je izplačalo omenene družne posojilo, odpošljejo tozadevni znesek na kreditni zavod (Kreditanstalt) na Dunaj. Svoje vojne ujetnika naj tozadevni znesek, katerega si je posodil vojni ujetnik, nemudoma vrnejo, da omenjeno društvo ne pride v denarni težave.

Nemčija bo zvišala cene za znamke. Nemška vlada bo razglasila v najkrajšem času, da je zvišala cene za poštnje dopisnice in poštnje znamke. Cena za dopisnice in poštnje znamke, ki je dosedaj znašala 5 pfenigov, bo zvišana na 7 pfenigov, in cena za poštnje znamke, ki so stale dosedaj 10 pfenigov, bo znašala odslej naprej 15 pfenigov. To

zvišanje cen bo vrglo Nemčiji na leto 30 do 40 milijonov mark.

Nemčija zvišala cene za sladkor. Nemčija je zvišala cene za sladkor in sicer je zvišala ceno za stot sladkorja od 13 do 15 mark. Zvišanje cene je že veljavno.

Anglija bo prepovedala izvoz ovčje volne. Iz Londona se poroča, da namerava Anglija prepovedati izvoz sirove ovčje volne iz Anglije in njenih naselbin v vse, tudi nepristranske evropske države.

Železnica Radgona—ogrska meja. Železniško ministrstvo je izdalo posebnemu radgonskemu konsorciju dovoljenje za tehnična predela za normalnotirno lokalno železnico od Radgone do ogrske meje v smeri proti kraju Muraszombot.

Hmelj. Tudi v pretečeni dobi je bilo gibanje na hmeljskem trgu v Žatcu nekoliko živahnije kot sicer, kajti pokupilo, oziroma poprodalo se je vsak dan poprečno 65 bal hmelja; toda zanimanje za štajerski, moravski in ogrski hmelj je bilo tudi v pretečeni dobi malenkotno in so se gubile cene od 40—50 kron za 50 kilogramov. Končno razpoloženje mirno in cene precej stalne.

„Slovenski Sadjar.“ Izšla je prva številka 4. letnika „Slovenskega Sadjarja.“ Kakor prejšnji letniki, ima tudi ta krasno barvane priloge, po katerih se prav lahko spoznajo posamezne sadne vrste. Že vsebina prve številke kaže, da obravnava ta list za naše sadjarstvo prepotrebno in za sedanje čase še posebno važno stvarino. Sadje prinaša deželi vsako leto lepe svote, ki se morejo smatrati skoraj za čist dohodek. Ko bi se pa malo bolj pobrigali za oskrbovanje že obstoječih sadovnjakov, v večji meri in z večjim premislekom zasajali nove nasade in bolj izkoriščali sadni pridelek, bi se dal ta dohodek še izdatno pomnožiti. Sadje, zlasti na razne načine konservirano (n. pr. posušeno), bi moralo biti tudi v naših gospodarstvih, posebno v sedanjih časih, bolj čislano živilo, kakor dosedaj. Kakor z drugimi živili, tako bi morali tudi s sadjem bolj gospodariti, kakor je bila to dosedaj navada. Kdorkoli se zanima za naše sadjarstvo, zlasti ako hoče spoznavati sadne vrste sploh, ako hoče za svoj kraj in potrebe izbrati kake primerne vrste, kdor hoče pravilno zasajati in dobro oskrbovati sadovnjake in urediti sadno uporabo po sedanjih potrebah in razmerah, naj naroči „Slovenskega Sadjarja.“ Naročnino sprejema upravništvo v Ljubljani, Linhartova ulica št. 12. Celoletna naročnina znaša 4 K.

Kužne bolezni na Sp. Štajerskem. V dobi od 29. januarja do 5. februarja so bile na Sp. Štajerskem uradno priglašene sledeče živinske kužne bolezni: Bolezen na gobcu in parkljih v občinah: Škofjavan, Polzela Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Peter v Sav. dolini, V. Pirešica, Pesniški dvor, Ranca, Gornji Duplek in mesto Maribor. Garjevost konj v občinah: Vrhov dol, Vrhloga, Partinje in Pobrežje. Pereči ogenj v občini Senarska. Svinjska kuga v občinah: Orehovavas, Brestrnica, Mihalo ci, Brežice, Zakot, Bizeljsko in Janžev Vrh. Svinjska ruščica v občinah Sv. Lovrenc na Drav. polju in Zavrče.

Kako se ohrani kruh svež skozi 14 dni. Zdravnik dr. Katz v Amsterdamu je našel sredstvo, s katerim je mogoče ohraniti kruh popolnoma svež skozi 14 dni. V več let trajajočih poskusih je dosegel, da je treba pridati testu poldrug odstotek kemikalij in sicer takozvanega »aldekyla«, ki ohrani vsak kruh v vsaki maožini skozi 14 dni popolnoma svežega.

15 metrov dolgi topovi. V Združenih državah Severne Amerike so zgradili te dni trdnjavski top naravnost neverjetne velikosti, na katerega so Američani po vsej pravici ponosni. D čim znaša dolgo t dosedaj zna ih največjih topov celega sveta 12 metrov, so zgradili Amerikanci top, ki je dolg 15 metrov. Te a dosedaj znanih največjih topov znaša 57 ton teža novega topa pa celih 130 ton. Teža granate novega topa velikana znaša 1080 kilogram v. Z novim topom se strlja na daljavo 33 kilometrov, dočim s starimi ameriški topovi na dalja o 22 kilometrov. Pripomni se, da je granata novega topa tako velika, kakor kak odrasčen mož. Že po ometnem 50 strelu posane nov top ne jaten.

V Arhangelsku zamrznilo 50 ladij. V led izvanredno hude zime v severnih krajih so letos zamrznila priistanca, ki sicer malokaj popolnoma zamrzajo. Veliko rusko pristanišče v Arhangelsku je popolnoma zamrznilo. V pristanišču je zamrznilo 50 angleških in ruskih ladij in dva angleška lomica ledu.

Cela vas brez odrasle moške osebe. V vasi Drahouš na Češkem ki šteje 7 hiš s 35 prebivalci, ni sedaj vsled poklica v vojake nobene odrasle moške osebe. Desetletni, šolo obiskujoči deček je

sedaj najstarejša oseba moškega spola v imenovani vasi.

Zaljubljene ženske. V nekem kraju na Gorenjem Avstrijskem so orožniki prejeli in odpeljali v zapor tri dekleta, ki so ruske vojne ujetnike na dlegovale s svojimi ljubezenskimi ponudbami. V nekem nemškem kraju na Štajerskem bodo postopali proti 60letni ženi in njenima hčerama, ker so takorekoč silo delale ruskim ujetnikom.

Strašna nesreča se je zgodila v petek dne 4. februarja v Šestinah pri Zagrebu. Kmetica Capak, katere mož se nahaja na bojišču, je nesla jutraj mleko v Zagreb. Doma je pustila dveletnega sinčka Ivana v zibelki, 4letnemu Josipu pa je naročila, naj pazi na bratca. Dečka v zibelki je začelo zebsti in Josip ga je hotel zagreti. Vzel je cunjjo, da jo pogreje pri peči. Cunja se je vnela, ne da bi bil deček zapazil, in s to tlečo odejo je fant pokrnil svojega brata. Kmalu se je zibelka vnela in dveletni Ivo je zgorel popolnoma. Josip ga je hotel rešiti, pri tem pa je dobil tako strašne opekline, da je še zvečer v hudih mukah umrl. Sosedinje so prihitele še le na pomoč, ko so zapazile dim, ki je uhajal skozi okno. Nesrečna mati je obupana zblaznela. Očeta-vojaka so brzojavno obvestili.

Za spoznanje moškega značaja je po sodbi neke francoske pisateljice najpripravnejše sredstvo — smodka. Predno se odločiš za kakega snubca, piše ta pisateljica, daj mu smodko in glej, kako bo z njo ravnal. Če odgrizne konec, je brezskrben in površen človek; če odreže konec, ali če ga odšepne z aparatom, je preudaren in natančen človek; če spravi odrezani konec v žep, je sitnež in malenkosten. Mož, ki pri kajenju vtakne smodko globoko v usta, je nezaupljiv, a odločen in podjeten; če rabi prepogosto cevko, je nežen, če ima okrašeno ali srebrno cevko, je ošaben. Kdor pokadi smodko do konca, je zvest in stanovit, kdor je pokadi le do polovice, je odživel in nestanovit; kdor pusti, da mu smodka ugasne, je razmišljen in netočen plačnik; kdor pa pri kajenju zaspi, je miroljuben in udan in bo najboljši zakonski mož.

Zanimivi učinki granatnega ognja. O redkih učinkih, ki jih zamorejo imeti strahovite eksplozije granatnega ognja na živce, prinaša angleški medicinski list „The Lancet“ obširno razpravo: Bučanje moderne bitke je tako mnogovrstno in čudno, tako si različno v glasu in moči eksplozij raznih krogel, da bodo psihološki in fiziološki učinki velike vojne zapostavili učenjake na dolga leta. Naravnost neverjetno, a vendar jako dobro podkrepjeno po raznih pričah je dejstvo, da imajo nekateri ljudje nekako posebno dopadajenje nad tem, da bi smeli vedno zahajati v avtomobilih v ogenj. Na te ljudi upliva granatni ožen približno tako, kakor na morfinitiste morfij. Čim več imajo te dobrote, tem več je hočejo. Ne da bi imeli za to kak povod, ali da bi bili prisiljeni k temu, silijo k mestom, kjer švigajo šrapneli na debelo okrog. In opažati je, kako se v največjem razburjenju vozijo sem in tja, sredi med eksplozivnimi krogli in podirajočimi se zidovi. Znano je, da postanejo delavci, ki delajo v ladjedelnicah ali železolivarnah, kakor tudi železničarji, gluhi za gotove šume. Oni so se na notonoto ropotanje, posebno če je trajno, tako že navadili, da ga sploh ne slišijo več. Oni konci aparata njihovih slušnih živcev, ki odgovarjajo glasovom gotove višine, so prerazdraženi in nesposobni za običajno funkcioniranje. Grmenje topov povzroča iste pojave, ki pa sicer lažje zopet izginejo. Vprašanje je, če pride potem v slušnih živcih do kake organske izpremembe. Na vsak način so bili fizični učinki granatnega ognja na različne individuje tako močni, da so se pripetili slučajji, da so postali nerazgovorni vojaki gluhi, gluhonemi, ali pa povrh celo slepi. Ti pojavi so bili več ali manj mimoidei. A manj jasni, kakor učinki na vidu in sluhu, so uplivi granatnega ognja na okus in vonj. Slučaji, da bi bila pri kakem vojaku v granatnem ognju pokvarjena ta dva čuta, do sedaj še niso doognani, vsaj ne jasno in brez oporekanja.

Odlikovani junaki 26. domobranskega pešpolka. Najvišjo pohvalo so prejeli sledeči častniki 26. domobranskega pešpolka: Nadporočniki Ernest Zupanc, Rudolf Juvanc, Rihard pl. Rziha, Ivan Maurič, Albert Mihorl in Franc Hörwarter.

Najdeno. Tiskovine za župnijski urad je nekdo pozabil v koroškem vlaku. Javi naj svoj naslov frančiškanskemu župnijskemu uradu v Mariboru.

Dopisi.

Maribor. Osebe, ki imajo hrano po gostilnah, hotelih itd. torej ne v zasebnih gospodarstvih, imajo pravico do krušnih kart, ne pa tudi do dobave moke. Osebe, katere imajo na hrani še tudi druge ne domače osebe n. pr. dijake itd., morajo to takoj javiti komisiji za krušne karte. Kdor bi tega ne ja-

vil, bi se smatralo, da so dotične osebe na hrani v gostilnah, hotelih itd. Krušne karte, ki se bodo dne 19. februarja razdeljevale, bodo veljavne za 4 tedne.

Maribor. Prihodnje nedeljo, dne 13. februarja 1916 se bo zadnjikrat vršilo brezplačno cepljenje koz za tukajšnje mestno prebivalstvo, in sicer ob 2. uri popoldne v telovadnici dekliške meščanske šole na Stolnem trgu.

Maribor. Dne 8. februarja je umrla Matilda Loder-Bubak, rejenka tukajšnjega tapetarskega mojstra Jožefa Bubak.

Maribor. Krušne karte za prihodnji teden se bodo že ta teden razdeljevale, in sicer začeni v četrtek dne 10. februarja.

Gradec. Naš štajerski rojak g. dr. Franc Žižek, tajnik v trgovskem ministrstvu in docent za statistiko na dunajškem vseučilišču, je imenovan za profesorja na vseučilišče v Frankobrodu.

Št. Jakob v Slov. gor. Naš župan g. Matija Peklar je daroval za mariborsko Dijaško kuhinjo 10 K in za uboge vojake 10 K.

Kapela. Od lanskega maja dozdej je bilo v tukajšnji šoli nastanjeno vojaštvo. Zato se pouk ni mogel vršiti. Te dni pa se je spet začel. Nadučitelj g. K. Pertl je bil vpoklican, a je dobil začasen dopust. Učitelj g. J. Mihelič pa je še enoletni prostovoljec v Št. Petru na Krasu.

Gornja Radgona. Tukajšnji odvetnik dr. S. Fichtenau se preseli v Ptuj, kjer bo otvoril odvetniško pisarno.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Gospod J. N. Kegl, trgovec pri Sv. Tomažu pri Ormožu, prodaja od sedaj znanprej v svoji trgovini „Slovenskega Gospod.“ in „Stražo.“

Jeruzalem v ljutomerskih goricah. Iz zvonika podružnične cerkve jeruzalemske so dne 23. januarja oznanili zvonovi tužno novico, da ležita viničar Andrej Žnidarič in njegova hči na mrtvaškem odru. Rajni je bil rojen l. 1833 in je na istem posestvu doživel kot vzoren viničar in družinski oče, visoko starost. Njegova smrt je bila lepa kot znak katoliškega, vzornega moža, očeta in viničarja. Ginjeno in z razločnimi besedami se je v zadnjih trenutkih poslovil od svojih in na to mirno v Gospodu zaspal. Nekaj ur pozneje je njegova hči v 47. letu starosti in po prestani 26letni bolezni, ki jo je zadnja štiri leta držala priklenjeno na bolniško postelj, udana v božjo voljo in previdena istočasno z očetom s sv. zakramenti izdihnila svojo dušo. Isti dan je naklonila božja previdnost, da je sin umrlega očeta, brat 26letne mučenice kot družinski oče osmerih otrok moral k vojakom, med tem, ko njegov sin že dolgo časa zdihuje težko ranjen v vojaški bolnišnici. Umrla 26letna mučenica in članica Marijine družbe je bila v družbi svojega očeta spremljena po sestrach Marijine družbe in mnogobrojnih faranah k večnemu počitku. Tončika Pušenjakova ji je za slovo govorila v imenu Marijine družbe doma in na pokopališču pri odprtem grobu primerno slovo. Rajna naj počivata v sladkem miru!

Breg pri Ptuj. Tukajšnji orožniki so prijeli in izročili sodišču 51letnega slikarskega pomočnika Antona Florjanc. Izdajal se je za uradnika okrajnega glavarstva in je kot tak izvajal lahkovernim osebam denar, češ, da jim bo z njegovim posredovanjem zvišana vojaška podpora.

Pragarsko. V zadnjem času so bile tukaj izvršene številne tatvine poštnega in železniškega blaga. Ukradenih je bilo zelo veliko poštinih zavojev in kovčegov, železniških pošiljatev itd. Tatvine so bile izborne organizirane. Nekemu orožniku se je vendar posrečilo zasačiti tatu. Bilo je že izvršenih več hišnih preiskav, uspeh preiskav je bil presenetljiv. Pozapri so že več tatvine osumljenih oseb, zlasti poštinih in železniških uslužbencev na Pragarskem.

Konjice. Sodnijski sluga tukajšnje okrajne sodnije, Jožef Čebul, je prejel kolajno za 40letno zvesto službovanje.

Celje. V mesecu januarju je zbolelo v našem mestu pet oseb na kozah, od teh je umrla ena oseba.

Celje. Pisarniški nadoficijal tukajšnjega okrajnega sodišča, Josip Pogačar, je bil odlikovan z zaslusno kolajno za 40letno zvesto službovanje.

Dobrna pri Celju. Naša kmetijska podružnica ima v nedeljo, dne 20. svečana, popoldne ob 3. uri, v hotelu „Union“ svoj občni zbor. Govorita gg. Jelovšek in Goričan. Pridite in pristopite v obilnem številu.

Vransko. Katoliško izobraževalno društvo ima svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 13. febr., popoldne po večernicah, v bračni sobi. K obilni udeležbi vabi odbor.

Rajhenburg. Dne 11. febr. je praznik prika-

zovanja brezmadežne Device Marije. Ta dan se obhaja spomin onega dneva, ko se je v Lurdu prvokrat prikazala Bernardki Marija. Ker je nova cerkev v Rajhenburgu posvečena Lurški Mariji, se boče odselej naprej vsako leto slovesno obhajala v Rajhenburgu „Lurška nedelja.“ Letos pače ta slovesnost na 6. nedeljo po sv. Treh Kraljih, t. j. na dan 13. febr. Verniki od blizu in daleč, zatecite se ta dan zopet k Lurški Devici v Rajhenburgu in jo zaprosite pomoči v teh stiskepolnih časih!

Zadnja poročila došla v petek dne 11. februarja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo

Uradno se razglša:

Dunaj, 10. februarja.

Rusko bojišče.

Včeraj, dne 9. febr., je sovražnik razvijal v Voliniji ter ob izhodno-gališki bojni črti pomnoženo delovanje proti našim prednjim postojankam. Pri armadi nadvojvode Jožefa Ferdinanda je opetovano na raznih mestih vodil poizvedovalne oddelke, močne do enega bataljona, proti našim varnostnim črtam. Zlasti je prišlo na prostoru gornjeavstrijskega pešpolka štev. 14 do hudih bojov prednjih straž, boji so se nadaljevali tudi po noči in se končno na ta način končali, da je bil sovražnik popolnoma pregnan. Pri nekem okopu, za katerega se je vršil posebno hud boj, smo našli okrog 200 ruskih mrtvecev ter ujeli veliko Rusov.

Tudi pri naših prednjih postojankah severozahodno od Tarnopola so se vršili v noči od 9. na 10. febr. srčiti boji. Rusi so vnovič napadli eden naš že v prejšnjih poročilih naveden prednji okop, toda bili so s protinapadom zopet pregnani.

Ob besarabski meji so hrvaški domobranci zapodili eden ruski bataljon iz dobro utrjene prednje postojanke proti glavni ruski postojanki.

Italijansko bojišče.

Nobenih važnejših dogodkov.

Črnogorsko-albansko bojišče.

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Nemško vojno posojilo za Avstrijo.

Z Dunaja se dne 10. febr. uradno poroča:

Kontrolna komisija za državne dolgove je danes prvokrat zborovala v navzočnosti novega finančnega ministra dr. viteza pl. Leth in je sklenila po temeljitih posvetovanjih soprodpisati posojilo, katero je obljubljeno od nemškega konsorcija in od katerega se bo v kratkem svota 127.200.000 mark tudi izplačala.

Hrvatski sabor.

Seje hrvatskega sabora so se dne 9. febr. zopet pričele. Zbornici je bilo predloženo poročilo hrv. regnikolarne deputacije. Sabor je sprejel zakon o rodbinskih dokladah za deželne uradnike v tretjem branju ter je nato razpravljal o poročilu proračunskega odseka glede deželnih fondov.

Na koncu seje je interpeliral poslanec Kiš (pravaš) bana o nekih izjavah grofa Tisze v ogrskem državnem zboru, iz katerih izhaja, da si lasti ogrski ministrski predsednik pravico, dajati hrvatskemu banu navodila in ukaze, kar da je v popolnem nasprotju z zakonito neodvisnostjo hrvatskega bana napram ogrski vladi. Poslanec Kiš povdarja, da je celi sabor odobral izjavo svojega predsednika z dne 14. jun. 1915, v kateri je izražena želja hrvatskega naroda po zedinjenju in neodvisnosti v okviru monarhije. Ta zahteva je patriotična in pomenja le uresničenje historigričnih pravic hrvatskega naroda. Kdor ji nasprotuje, mora računati z odporom celega naroda.

Poslanec Jelžabetič (kmečka stranka) interpelira v isti zadevi ter vpraša bana, ali se zaveda, da pomenijo Tiszine besede razžaljenje hrvatskega naroda in pa najvišjih faktorjev, katerim podtikajo namero, da hočejo hrvatski narod izigravati, hrvatskemu narodu pa imputirajo nezrelost, da bi take igre ne spoznal.

Obe interpelaciji sta bili izročeni banu.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 87:

Ranjenomostvo:

Pešec Franc Ivačič, Omersko, Brežice; pešec Franc Ivanc, Sv. Krištof, Celje;

Pešec Martin Jagodič, 11. stotnija, Smarje, Celje; pešec Simon Janko; pešec Anton Jazbec, Zabukovje, Brežice; četovodja Jakob Jazbec, Sv. Martin, Celje; pešec Jakob Jazbec, Sv. Jurij, Celje; pešec Marko Jelen, Soštanj, Celje; pešec Jožef Jeller, Brežice; pešec Martin Jeran, Celje; pešec Franc Jerevnik, Celje; pešec Jožef Jesenjak, Sv. Miklavž, Slovenjgradec; pešec Janez Jevšek, Skale, Slovenjgradec; poddesetnik Luka Jeza, Ptuj, Ptuj; pešec Jernej Jug, Celje; pešec Janez Jurgec, Ptuj; pešec Franc Jus, Nadole, Ptuj;

Pešec Jurij Karmenšek, Presično, Brežice; pešec Franc Kampuš, Lemberg, Celje; pešec Ljudovik Kapun, Kamenščak, Ljutomer; pešec Anton Kaučevič, Sv. Lovrenc, Ptuj; pešec Friderik Keček, Ptuj; pešec Janez Klakočar, Retje, Brežice; pešec Janez Klakočar, Sv. Peter, Brežice; pešec-poddesetnik Ignacij Klančnik, Zreče, Konjice; pešec Anton Klemenčič, Stanefinci, Ljutomer; pešec Franc Klobasa, Kozje, Brežice; pešec Andrej Knafljč, Ljutomer; pešec Avgust Knapič, Sv. Krištof, Celje; četovodja Janez Knez, Trbovlje, Celje; poddesetnik Jakob Kocijan, Sv. Rupert, Celje; pešec Ignacij Kopše, Slov. Gradec; poddesetnik Janez Kogler, Trnovec, Ptuj; desetnik Anton Kokol; pešec Anton Kokolj, Konjice; Kebelj; pešec Alojzij Kolar, Gaberje, Celje; pešec J. Kolar, Škofjavska, Celje; pešec Jožef Kolar, Pišce, Brežice; pešec Martin Kolar, Črmožje, Ptuj; pešec Franc Kolmanič, Ljutomer; pešec Karol Kolšek, Celje, Braslovce; pešec Janez Kopriča, Petrovče, Celje; pešec Martin Koren, Soštanj, Slovenjgradec; pešec Franc Korenec, Zabukovje, Brežice; pešec Franc Korenec, Ivanjkovec, Ljutomer; pešec Valentin Kos, Ljubnica, Konjice; pešec Janez Kozar, Ljutomer; poddesetnik Franc Košenina, Škofjavska, Celje; poddesetnik Anton Kosi, Ljutomer; desetnik Roman Kosi, Cven, Ljutomer; pešec Vinko Košir, Konjice; pešec Anton Kotnik, Polzela, Celje; desetnik Franc Kotnik, Ključarovec, Ljutomer; pešec Karol Kotnik, Celje; pešec Anton Kovač, Žalec, Celje; desetnik F. Kovačič, Logarovec, Ljutomer; pešec Jernej Koželj, Stranice, Konjice; desetnik Jakob Koželj; pešec Andrej Kozjak, Janžev Vrh, Slovenjgradec; desetnik Anton Krajnc, Konjice; pešec Franc Krajnc, Škofjavska, Celje; pešec Janez Krajnc, Sevnica, Brežice; pešec Krajncič Alojzij, Ptuj; pešec Janez Kralj; pešec Franc Kramer, Petrovče, Celje; pešec Kramperger Franc, Pacinje, Ptuj; pešec Krapec Jožef, Loka, Celje; pešec Štefan Krapše, Ptuj; pešec Al. Krašovec, Gomilsko, Celje; pešec Viktor Krevh, Sv. Martin, Slovenjgradec; pešec Anton Krevelj, Zabukovje, Brežice; poddesetnik Franc Krivec, Bizeljsko, Brežice; pešec Franc Krivec; pešec Alojzij Krošelj, Sv. Florijan, Ptuj; pešec Janez Krošelj, Sromlje, Brežice; pešec Franc Kukol, Ljutomer; pešec Anton Ku-

kovič, Senovo, Brežice; pešec Janez Kumer, Ptuj; pešec Anton Kurent, Bistrica; pešec Anton Kušar, Konjice; poddesetnik Rudolf Kvas, Novacerkev pri Celju.

Narednik Jožef Labohar, Sv. Rupert, Celje; pešec Ignacij Lampret, Stoprce, Ptuj; pešec Anton Landeker, Frankolovo, Celje; pešec Janez Lazar; desetnik Anton Laznik, Sv. Jurij ob Taboru, Celje; četovodja Franc Leben, Podgorci, Ptuj; poddesetnik Anton Leber, Celje; pešec Jožef Leber, Dramlje, Celje; pešec Janez Lesjak, Sv. Florijan, Ptuj; pešec Jožef Lesjak, Ptuj; pešec Ljudovik Lesjak, Sv. Tomaž, Ptuj; pešec Leskovar Anton, Okoško, Konjice; pešec Franc Lesnik, Vurberg, Ptuj; pešec Nikolaj Lichtenegger, Vransko, Celje; pešec Liprot Franc, Ljubno, Celje; pešec Alojzij Ločnik, Sevnica, Brežice; desetnik Janez Lojen, Sv. Peter, Brežice; pešec Jurij Lorber, Črmožje, Ptuj; pešec Jožef Lorber, Nadole, Ptuj; pešec Anton Loriger, Veternik, Brežice; pešec Alojzij Lubeč, Ptuj; pešec Luškan Karol; desetnik Henrik Lupše, Buče, Brežice; pešec Franc Lužnik, Rečica, Celje;

Macuh Martin, Bezovica, Konjice; pešec Alojz Magdič, Cven, Ljutomer; pešec Majcen Franc, Mihaelovci, Ptuj; pešec Majcen Friderik, Ptuj; desetnik Jožef Majcen, Trnovec, Ptuj; pešec Jožef Majcen, Stanefinci, Ptuj; pešec Štefan Majcen, Podgorci, Ptuj; pešec Baltažar Majer; četovodja Mih. Mak, Zagrad, Celje; pešec Mandelc Janez, Majšperk pri Ptuj; pešec Alojzij Marguč, Sv. Jernej, Konjice; pešec Alojzij Marinič, Logarovec, Ljutomer; pešec F. Mastnak, Sv. Štefan, Celje; pešec Jožef Matjaš, Celje, Smarje; pešec Ignacij Mavrič, Ptuj; pešec Matija Medek, Ivanjkovec, Ptuj; pešec Gašpar Medvešek, Sv. Jeronim, Celje; poddesetnik Janez Meh, Slovenjgradec, Sv. Martin; desetnik Anton Merc, Gruškova, Ptuj; pešec Anton Merc, Velika Varnica, Ptuj; pešec Jožef Miglič, Loče, Konjice; pešec Janez Miklavžina, Soštanj, Slovenjgradec; pešec Jožef Mirkac, Sv. Vid, Slovenjgradec; pešec Franc Mirnik, Celje, Petrovče; pešec Janez Mirt, Sevnica, Brežice; poddesetnik Alojzij Mislota, Ljutomer; pešec Jernej Mlakar, Pleterje, Brežice; pešec Valentin Moro, Loka, Celje; pešec Mihael Muhič, Kot, Konjice; pešec Anton Munda, Bratonečici, Ptuj; pešec Franc Munda;

Pešec Alojzij Nachtigal, Sv. Andraž, Slovenjgradec; pešec Jožef Nadrag; pešec Ljudovik Napotnik, Sv. Martin, Slovenjgradec; pešec Tomaž Napret, Laško, Celje;

Pešec Oblak Anton, Mozirje, Celje; pešec Vinko Obreza, Velika Pirešica, Celje; pešec Karol Obbrul, Padeškirh, Konjice; pešec Janez Ogorevc I, Pišce, Brežice; pešec Janez Ogorevc II, Pišce, Brežice; pešec Franc Ogrizek, Kostivnica, Ptuj; poddesetnik J. Ogrizek, Kostivnica, Ptuj; poddesetnik J. Omerzu, Senovo, Brežice; pešec Maks Omerzu; pešec Matija Omulec, Križovci, Ljutomer; pešec Franc Oprešnik, Loka, Celje; pešec Orel Franc, Celje, Mozirje; pešec Ignacij Ošetič, Dobrna, Celje;

Pešec Franc Pajk, Ptuj; pešec Franc Pajk, Zabukovje, Brežice; pešec Janez Paulič, Trofin, Slo-

venjgradec; pešec Jožef Pavlič, Zabukovje, Brežice; pešec Janez Peček, Dramlje, Celje; pešec Ant. Pečnik, Gotovlje, Celje; pešec Ciril Pečnik, Brežice; pešec Janez Pečnik, Dobrina, Ptuj; pešec Franc Penssek, Soštanj, Slovenjgradec; pešec Vinko Perbil, Oplotnica, Konjice; pešec Štefan Periček, Ptuj; pešec Franc Perkovič; pešec Anton Pernaušek, Velika Pirešica, Celje; pešec Alojzij Petek, Sardinje, Ptuj; pešec Martin Petek, Sodinec, Ptuj; četovodja Anton Petelinšek, Soštanj, Celje; pešec Franc Pevca, Ptuj; pešec Matija Pikel, Novaštitfa, Celje; pešec Jan. Pintarič, Ptuj; pešec Franc Pinter, Videm, Brežice; pešec Jurij Pisanec, Slatina, Ptuj; pešec Andrej Pisaneec, Pristova, Ptuj; pešec Pišek Jurij, Smarje, Celje; pešec Franc Pislak, Konjice; pešec Anton Pišotek, Sv. Jernej, Konjice; pešec Štefan Pitrov, Sv. Kungota, Konjice; pešec Jožef Pižorn, Sv. Andraž, Slovenjgradec; pešec Leopold Plahuta, Pristova, Celje; pešec Jožef Planinc, Ptuj, Ptuj; pešec Janez Planinšek, Mozirje, Celje; pešec Plauko Fr.; pešec Jožef Plauko; pešec Jakob Plavčak, Sv. Florijan, Ptuj; pešec Janez Plesnik, Luče, Felje; pešec Janez Plöhl, Polance, Ptuj; pešec Franc Počivalnik, Celje; pešec Karol Podjaveršnik, Kozjak, Konjice; pešec Martin Podpečan, Dobrna, Celje; pešec Mart. Podrajšek, Sv. Kungota, Konjice; pešec Šimon Podrgajc, Celje; pešec Mihael Podurattnik, Slovenjgradec; pešec Anton Podvršnik, Velika Pirešica, Celje; pešec Tomaž Pogledič, Spodnji Dolič, Konjice; pešec Janez Poglac, Soštanj, Slovenjgradec; desetnik Ign. Polak, Radenci, Ljutomer; pešec Leopold Potisk, Velika Pirešica, Celje; pešec Štefan Potisk; pešec Janez Povh, Celje; pešec Martin Požar, Globoko, Brežice; pešec Franc Požun, Zabukovje, Brežice; pešec Anton Praunseis, Golobinjak, Brežice; pešec Ferdinand Prebichnik, Sv. Janž, Slovenjgradec; pešec Anton Predikaka, Sv. Lovrenc, Ptuj; desetnik Franc Prelog, Ljutomer; pešec Franc Prešiček, Polzela, Celje; poddesetnik Mirko Prišek, Bihar; pešec Janez Pšeničnik, Loče, Konjice; pešec Franc Pučko, Ptuj, Mihaelovci; poddesetnik Anton Pukl, Konjice; pešec Martin Pukmeister, Smartno, Konjice; štabni narednik Vinko Pukšič, Presika, Ljutomer; pešec Marko Puncer, Velika Pirešica, Celje; pešec Franc Pušnik, 9. stotnija; pešec Franc Pušnik, 5. stotnija, Sv. Rupert pri Celju; pešec Franc Pustek, Novacerkev pri Celju;

(Dašje prih.)

Kovaškega pomočnika oziroma mešnega vajenca, oba vojaščinista, sprejme takoj Jožef Veronec, kovač na G. Hajdina št. 82 pri Ptuj. Plača po dogovoru.

Sprejme se mož, ki bi oskrboval vinograde, sadovnjake in nadzoroval tudi dela na polju. Veš mora biti vseh del v vseh str. kah. Plača po dogovoru. Oglase prejme uredništvo „Straže“ v Mariboru pod št 19

Trgovski pomočnik špecerijske stroke, se išče za čimprej vstop proti dobremu plačilu. Pomočnik „Konsumhalle“ v Rašah, Štajersko. 16

Učence za krojaško obrt, iz dobre hiše sprejme takoj Josip Hočevar, krojaški mojster v Celju. 22

Glasvir se proda po nizki ceni (70 K pri g. P. Kodrič, Duhačgasse 10, Maribor

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru**Koroška cesta št. 5,****priporoča sledeče molitvenike:**

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico, K 1.60.
B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
F. S. Bezjak: Marija žalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—.
Bleiweis: Hiš brezmadežne. Nauki za dekleta. Rud. obr. K 2.50.
Bleiweis: Tolažba dušam v vicah, rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—.
Jože Čede: Sveto opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do K 3.60.
Jože Čede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—.
Čigon Karol:
Angel varih, zl. obr. 60 vin.
Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Godec Janez:
Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristjanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Češčena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
Alfonz Ligvorij-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—.
L. Herg: Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristjanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
L. Herg: Venec sv. pesmi za domačo službo božjo (za se vezane samo pesmi) K 2.—.
A. Kalan: T. Kempčana: Hodi za Kristusom. K 2.—.
Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
Kerčon: Rafael, ali nauki in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlata obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
Lintel, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—.
J. Pavlič: Gospod, teci mi pomagati! K 2.—.
Podgorci: Sv. Spoved. K 2.—.
Pristov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
Jožef Rozman: Družbine ali dekliške bukvice. Z rudečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladencem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
Seigerschmied: Sv. Družina. K 2.—.
A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče 1893. K 2.20.
Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem. Zlata obreza s sekiricami 50 vin., zel. obreza s sekiricami 40 vin., brez sekiric 36 vin.
Walser: Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki tisk. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
Dr. J. Walter: Sv. rožni venec. K 2.—.
J. Zupancič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
Slava Gospodu (velike črke). K 2.80.
Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrin K 2.80.
Družba vednega čiščenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birmo 1893. 80 vin.
Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
Božja pot na sv. gore. Popolnen molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
Gospod, usliši moje molitve. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—.
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
Objube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—.
Sveta ura ali kašipot v nebeških domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Šegula: Na Kalvarijo, obsega 30 križevih potov in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu. Cene K 2.50, K 3.20 in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
Zemljč: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—.
Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
Dušni vodnik v srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—.
Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
Popotni tovariš za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
Pot v nebesa za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
Furlan: Trinaest torkov v čast sv. Antonu Pad. Rudeča obreza K 1.20.
Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
Ključ nebeških vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 3.60.

Denar se najbolje pošlje naprej. Za poštino je treba dodati za vsako knjig 10 vin.

P sestavi daril ri za naše hrabre vojake, pomislite kaj morajo ti pretrpeti vsled zime in mokrote

zunaj na bojišču

Soposlajte jim kot sredstvo zoper kašelj, hripavost in zslizenje 1—2 škatljici **Faysovih** prstnih nidenških mineralnih pastilj. Pazite pa strogo na ime „Fay“.

Priporočam č. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih sveč. Voščene sveče prodajam kilogram po 5 K, milisveče pa zavojček po 2 K 40 v. Vosek kupujem kilogram po 2 K 40 v.

Duchek Franjo, svečar,
Maribor, Viktringhofova cesta.

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnji nakup zanesljivih in kaljivih semen na primer: domača detelja, nemška detelja (lucerna), pesa rumena in rudeča, trava, sploh vsa semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od znane trvdke Mauthner, ki se dobijo pri domači trvdke

Ivan Ravnikar, Celje.

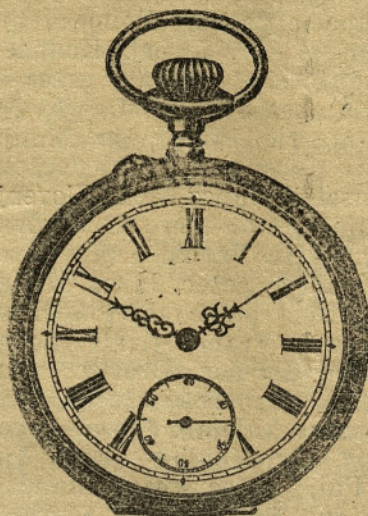
Proda se iz proste roke

v polnem obsegu rodovitna gorica v južni legi v Kozjanskem okraju, zasajena večinoma z najplemenitejšimi amerikanskimi vrstami, lepo arondirana s površjem: jeden hektar, 34 arov, 69 kv. metrov, z dvema kletmi in dvema prešami, z verando, sobo in kuhinjo. Na prodaj je tudi vinska posoda. Pojasnila daje: Dr. Fr. Jankovič, Kozje na Štajerskem.

Od vojaške oblasti imenovani komisar za nakupovanje sena in slame kupim vsako množino sena in slame

Anton Birkmajer,
Maribor, Maje štev. 29.

Ure! Ure!
v veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 3-40
Sreb. verižice damske K 3-60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčil

Precizijske ure, Schaffhausen,
Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova,
zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

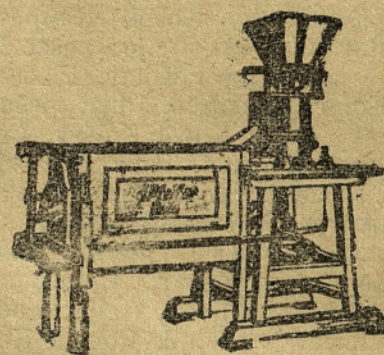
Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX
Za gostilničarje: Papirnate servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Zelo važna za **KMETOVALCE!**

Velika izdelava posode na kmetu v tej dragi stvari je, pa tudi dober domači mlina s mletjem krompirja, kakor se nadeja pri vsakem navadnem delu na kmetu.

Stara sopot novejših strojev Pfeifer - jeva denar mlina se mnogi napravili in vsakega stroja, vsakovrstne mline in srebro (gris) na vse kmetije in gosposke rabe s lahkoto na roko gonijo, kakor tudi delo s livino, meterno in vodno silo. Kmetovajte ostanke krompirja in polno predo.

Tovarna za mline, kmetijske stroje, žage itd.,
Izvarna za železo in medenine

J. Pfeifer v Hočah

pri Mariboru (Štajersko)
Domače podjetje!

Edina štajerska steklarska narodna trgovina.
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in percelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za odobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

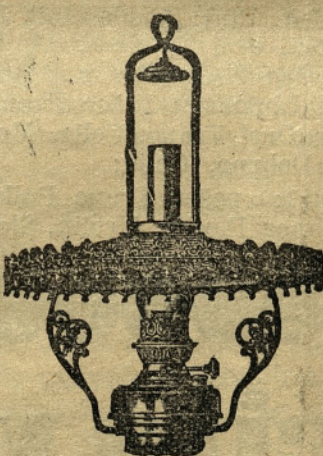
Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

specialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečastiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monstranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posrebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju. Graška cesta 9. I. nadstr.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

vsako nedeljo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 %, od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštne-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolгови pri drugih zavodih in zasebnikih, prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno, stranka plača samo koleke.